

SIENIRETKI MARRASKUUSSA

On eräs metsä: ensi näkemältä hieman umpimielinen, tutummaksi käydessään enää samalla tavalla sisäänpäin kääntynyt kuin ihmiskulkijansakin. Metsä piilottelee Hämeen-kyrössä kallioiden ja laaksojen kaarteissa. Se päästää talviauringon säteet sammallattiolle kuin sanoen "no, tämän kerran".

Hakkuukonetta varten pohjustettu soratie törmää monelta suunnalta metsän laitaan. Siihen tiet kuitenkin loppuvat. Toki metsän sisälläkin on taannoin hakattu - tehty harvennuksia ja pari aukkoa - mutta enimmäkseen puusto on sankkaa. Vastaan tulee yllätyksiä: ojattomia pikku korpia, tulvalebikko, maahan rojhtaneita kolohaapoja, karhun kynsimä kelo. Erityisen miellyttävää on, että metsä työntää sisuksistaan suppilovahveroita mahtavina kasvustoina vielä marraskuusakin. Tunnit vierivät poimissa, laiduntaessa

kuin kuka tahansa hirvi. Maailma on yhtäkkiä tässä, tämä 50-hehtaarin metsä, eikä se tunnu ahtaalta.

- Mikäs sieni tämä on? retkikaveri huikkaa mättäiden takaa. Sadonkorjuu keskeytyy. Ikivanhan männynkannon kupeessa jököttää kellanruskea, poimuinen möhkäle. Aarre on löytynyt: kurttusieni! Näillä tienoin se on tuiki harvinainen. Metsän tunnelma syvenee suorastaan tarunhoitoiseksi. Mieltä painaa vain etäinen ajatus siitä, että seuraavana syksynä metsää ei ehkä enää ole.

* * *

Miten omissa oloissaan säilyneet metsät saisi turvaan? Valtio on varannut metsiensuojeluun määrärahoja, mutta toistaiseksi luonnonystävien vinkit suojelunarvoisista metsistä eivät johda ympäristökeskuksissa toimenpiteisiin,

ellei metsä ole vapailla markkinoilla myynnissä.

Luonnonperintösäätiö ottaa yhteyttä metsänomistajiin tarvittaessa oma-aloitteisesti. Metsän ostaminen rauhoitettavaksi vaatii kuitenkin rahaa. Juuri nyt suojelunarvoisia metsiä on säätiöllä tiedossa enemmän kuin niitä pystytään ostamaan. Voit auttaa säätiötä vaikkapa antamalla ystäväillesi joululahjaksi palan metsää; lahjakirjasta kerrotaan toisaalla tässä kirjeessä.

ANNI KYTÖMÄKI, SIHTEERI

IKIMETSÄN YSTÄVÄT RY JÄSENTIEDOTE 3/2008

Professori ja kielitieteilijä Kaisa Häkkinen on elokuusta lähtien ollut Luonnonperintösäätiön hallituksen jäsen. Mitä suomen kielen asiantuntija vastaa metsäaiheisiin kysymyksiin?

1. Olet julkaissut teoksen Linnun nimi, jossa kerrot mm. käytössä olleista lajinnimistä. Onko mielessäsi jokin erityisen onnistunut kansanomaisen metsälinnun nimi?

Kansankielessä on valtava määrä hauskoja ja kuvailevia linnun nimiä. Esimerkiksi tilhen nimiä ovat filisteeri, joughilintu, korvarastas ja tupsuniska.

2. Mikä sai sinut lähtemään mukaan Luonnonperintösäätiön hallitukseen?

Haluan olla mukana kertomassa, että vanhat, koskemattomat metsät ja alkuperäinen luonto ovat ihmistä mahtavampia asioita. Niitä täytyy kunnioittaa ja suojella jo pelkästään niiden itseisarvon takia. Suomi on niin suuri maa, että meillä on hyvin varaa jättää osa siitä omaan rauhaansa. Luonnon kunnioittaminen on myös osa urallaisten kansojen henkistä perintöä. Eräät sukukansat ovat meidän aikoihimme asti pitäneet huolta siitä, ettei luonnossa kulkeva ihminen saa jättää arpia maaemon kasvoihin.

3. Suomen kielessä on paljon luontoa kuvaavaa sanastoa, koska kielen käyttäjät ovat eläneet luonnossa ja luonnosta. Kannattaako rikasta luontosanastoa vaalia? Voisiko rikas luontosanasto jopa edistää luonnon arvostamista?

Sanat ja asiat kytkeytyvät tiiviisti yhteen. Kieli heijastaa ja ohjaa monin tavoin ihmisen

ajattelua. Hän oppii, tunnistaa, luokittelee ja muistaa helpoimmin sellaisia asioita, joilla on nimi. Tärkeinä pidettyjä asioita osataan kuvata tarkasti, vähemmän tärkeät kuitataan ylimalkaisesti. Sanat ovat ajattelun työkaluja, ja siksi on äärimmäisen tärkeää säilyttää rikas luontosanasto ja kehittää sitä edelleen. Sanaston köyhtyminen kertoisi ajattelun köyhtymisestä.

4. Millaisia ovat omat metsäretkesi? Onko sinulla mielimetsää?

Olen pienestä pitäen kulkenut metsissä poimien luonnon antimia ja seuraten kasvi- ja eläinmaailman muuttumista vuodenaikojen mukaan. Mielimetsä minulla on vain mielikuvituksessa, sillä kotiympäristössäni on metsiä hakattu rajusti, ja joudun jatkuvasti etsimään uusia marja- ja sienipaikkoja. Ehkäpä olenkin nähnyt mielimetsäni junan ikkunasta, kun matkustin kielisukulaistemme marien maille Volgan varrelle. Siellä on niin paljon metsiä, ettei kaikkien kimppuun ole vielä ehditty käydä kirveen kanssa.

HAAPA-PUUKORU

Nyt voit ostaa itsellesi tai ystäväillesi kestävän, ajattoman tyylikkään kaulakorun, johon on kuvioitu Ikimetsän ystävien haapa-tunnus. Puukorun on valmistanut joensuulainen käsityöläinen Helena Ruskosammal. Koivusta valmistetun korun väriaine on myrkytöntä ja sen pinta on viimeistelty kiinanpuuöljyllä. Merkittävä osa tuotteen hinnasta menee metsiensuojelutyöhön.

Hinta on 25 euroa sisältäen postikulut, lasku lähetetään korun yhteydessä. tilaukset ja tiedustelut info@ikimetsanystavat.fi puh. 040 - 7390 563 Panu Härmävaara

halkaisija 3,5cm

Metsämessuilla suojelua edistämässä

Ikimetsän ystävät osallistui 6.-9.11. Helsingin messukeskuksessa järjestetyille Metsämessuille, jotka olivat osa suurempaa, Vihreä viikonloppu -messutapahtumaa. Pääosin metsien taloudellista hyödyntämistä esittelevillä Metsämessuilla yhdistys olikin ainoita metsiensuojelun puolesta puhuvia tahoja. Ikimetsän ystävien esittelypisteellä jaettiin viikonlopun ajan tietoa metsiensuojelutyöstä, esiteltiin Luonnonperin-

tösäätiön suojelumetsiä ja kannustettiin tekemään säätiölle lahjoituksia. Toimintaamme kävi tutustumassa messuväkeä tasaisena virtana koko viikonlopun ajan, ja sadoittain flyereita ja esitteitä lähti messuvieraiden mukana maailmalle. Metsämessut olivat kokemuksena erittäin myönteinen - ihmisten vilpityn kiinnostus Luonnonperintösäätiön ja Ikimetsän ystävien tekemää metsiensuojelutyötä kohtaan vahvistivat uskoa siihen, että tällä työllä on laaja tuki. Kokonaisuudessaan Vihreään viikonloppuun osallistui 36 200 kävijää.

Vuosikokous tammikuussa Seinäjoella

Ikimetsän ystävät ry pyrkii järjestämään tapahtumia eri puolilla Suomea, ja seuraavaksi on vuorossa Etelä-Pohjanmaa. Yhdistyksen vuosikokous pidetään **sunnuntaina 25. tammikuuta** Seinäjoella.

Tilaisuus alkaa klo 15 akatemiaturkija **Otso Ovaskais**en esityksellä "Kuka maksaa sukupuuttovelan Suomen luonnossa". Ovaskainen työskentelee Helsingin yliopistossa ja saapuu kertomaan kuulumisia ekologisen tutkimuksensa saralta – aiheesta, joka metsien suhteen on erittäin ajankohtainen. Ovaskainen kuuluu myös Luonnonperintösäätiön perustajiin, ja nykyisin hän toimii säätiön varapuheenjohtajana.

Esityksen jälkeen on vuorossa yhdistyksen vuosikokous, jossa käsitellään sääntömääräiset asiat. Kokouksessa jäsenillä on myös tilaisuus esittää yhdistystoimintaa ja metsiensuojelua yleisesti koskevia toiveita ja ideoita.

Ikimetsän ystävät ry:n vuosikokous 25.1.2009 klo 15-17 Seinäjoen Järjestötalon koulutustilassa, os. Kauppatu 1, 2 krs. Järjestötalolle on rautatieasemalta matkaa noin 50 metriä.

OMAehtoista METSIENSUOJELUA

Suomen metsistä on suojeltu tällä erää noin 4,5 prosenttia. Metsiensuojelualueita syntyy verkkaisesti lisää, mutta laajamittaisen suojelun tiellä on poliittisia ja taloudellisia esteitä. Onkin epätodennäköistä, että luonnon monimuotoisuus säilyisi yksinomaan suojelualueiden varassa. Lajien olisi löydettävä elinmahdollisuuksia myös talousmetsistä. Nykyisten metsänkäsittelyperiaatteiden vallitessa se on kuitenkin vaikeaa.

Talousmetsien tilanteen parantamista on viime aikoina miettinyt myös Luonnonperintösäätiön puheenjohtaja **Pentti Linkola**.

- Pelkät suojelualueiden hankinnat eivät riitä, Linkola toteaa. - Metsiensuojelua kannattaisi edistää myös käyttämällä vähemmän rajuja metsänkäsittelymenetelmiä.

Linkola lähettää myös terveisiä Ikimetsän ystävien jäsenille:

- Jotkut jäsenet varmaan omistavat metsää

myös itse. Olisi hienoa, jos he omilla metsätiloillaan välttäisivät avohakkuita. Arvokkaita kohtia voisi jättää myös kokonaan hakkaamatta, säästää ne marjastus- ja sienestysmaina. Yksi tai kaksi hehtaariakin olisi jo jotain.

Linkolan vetoamus on ajankohtainen sikälikin, että avohakkuita karttavan ekometsänhoidon suosio on kasvamassa. Suomeen on viime vuosina perustettu yrityksiä, jotka antavat neuvontaa metsien varovaisempaan käsittelyyn ja laativat ekometsätaloussuunnitelmia. Ekometsätalous perustuu avohakkuiden sijasta poimintahakkuisiin, joten metsä säilyy jatkuvasti peitteisenä.

- Voisivatko Ikimetsän ystävien jäsenet levittää vetoamusta metsien hellempään käsittelyyn puolesta myös lähipiirinsä metsänomistajille? Linkola pohtii lopuksi.

Lisätietoja: <http://www.sll.fi/luontojaymparisto/metsat/ekometsanhoito>

Anna joululahjaksi pala suojeltua metsää!

Kolme vuotta käytössä olleella lahjakirjalla on edelleen mahdollista sekä edistää metsiensuojelua että ilahduttaa ystäviä. Lahjakirja on otettu hyvin vastaan: ihmiset ovat lahjoittaneet suojeltua metsää toisilleen kymmenien tuhansien eurojen edestä.

Luonnonperintösäätiö käyttää lahjakirjan kautta kertyneet varat metsänostoihinsa. Metsät jäävät säätiön hallintaan, ja ne rauhoitetaan luonnonsojelulaila. Halutessaan lahjoittajat saavat tiedon, minkä metsän ostossa heidän lahjoituksensa on käytetty. Lahjakirjaa onkin mahdollista jalostaa vaikkapa liittämällä mukaan lupauksen yhteisestä retkestä metsään, jonka pelastamiseen lahjoitus aikanaan osallistuu.

Eettinen ja ekologinen lahja, pala rauhoitettua metsää, on saatavilla vuoden ympäri. Koska lahja on aineeton, se on joululahjana poikkeava, mutta juuri siksi monelle mieluisa.

Suojele pala metsää näin:

1) Lahjoita haluamasi summa Luonnonperintösäätiön tiliille 549409-522493, Osuuspankki (keräyslupa OKH469A).

2) Laske, kuinka paljon metsäpinta-alaa lahjoituksellasi saadaan keskimäärin suojeltua. Yksi lahjoitettu euro vastaa kahta neliometriä ikimetsää.

3) Täytä lahjakirjan neljä tyhjää kohtaa: saajan nimi, lahjoituksen suuruus, lahjoituksella saatava metsäpinta-ala ja oma nimesi.

Lahjakirjan löydät sivulta www.ikimetsanystavat.fi/lahja, josta myös pystyt tulostamaan sen. Jos käytössäsi ei ole tulostinta, voit tilata lahjakirjalomakkeen Anni Kytömäeltä, p. 040-845 6902.

Postiluukuttarrat metsien puolesta

Jäsenkirjeen mukana saat neljä "Ei mainoksia" -tarraa. Yhdistys pyrkii tarroilla edistämään paperinsäästöä. Paperia kului tarroihin parin kilon verran, mutta niiden säästövaikutus on toivon mukaan moninkertaisesti mittavampi. Jos "Ei mainoksia" -periaate saadaan leviämään vaikkapa 4000 uuteen talouteen, säästyy paperia vuodessa noin 20 000 kiloa. Puuta säästyy noin 60 000 kiloa, sillä kilo paperia vaatii kolmisen kiloa puuta.

Postiluukuttarra on oiva tapa pysäyttää ilmaisjakelun tulva. Se on myös keino herätellä ohikulkijoita ajattelemaan paperinsäästöä. Pyydämmekin sinua avustamaan säästötalkoissa: voit antaa tarroja tuttavillesi tai viedä ne jakoon työpaikalle, kouluun, kirjastoon, kahvilaan, ekokauppaan... Tarrojen kautta leviää myös tieto Ikimetsän ystävästä. Kenties joku ohikulkija etsiytyy yhdistyksen nettisivuille ja ryhtyy tukemaan metsiensuojelua itsekin.

Ikimetsän ystävät ry

c/o Anni Kytömäki
Rinnekatu 31 D 23, 37120 Nokia
s-posti: info@ikimetsanystavat.fi
www.ikimetsanystavat.fi
tilinumero: 553701-253906

Yhteydenotot puhelimitse

Anni Kytömäki
p. 040-845 6902

Lisää ajankohtaistietoa sähköpostitse?

Tiedotamme ajankohtaisista asioista ja tapahtumista mielellämme sähköpostitse. Mikäli haluat jäsenkirjeitä täyden- tai puolittain tiedotteita sähköpostiisi, ilmoita sähköinen osoitteesi Anni Kytömäelle.

Luonnonperintösäätiö

Toiminnanjohtaja
Anneli Jussila
p. 040-586 3950
s-posti: ekaukametsa@gmail.com
www.luonnonperintosaatio.fi
tilinumero: 549409-522493